

ΜΙΑ ΝΥΞ ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΟΣΠΟΡΟΝ

(ὑπὸ ΕΛΕΝΗΣ Α.....).

Δὲν ἀποπειρώμαι ἐνταῦθα νὰ περιγράψω τὸν κυανοῦν Βόσπορον μετὰ τῶν λευκῶν ἐκ μαρμάρου ἀνακτόρων του, τῶν γελώντων χωρίων του, τῶν τζαμιῶν του μετὰ τῶν εὐμήκων μιναρέδων, τῶν νεκροταφείων του μετὰ τῶν λευκῶν μαρμαρίνων μνημείων καὶ τῶν σκιερῶν ἐκ κυπαρίσσων ἁλσῶν, ὅποτε καὶ ἡ ἡμέρα παρέχει διπλὴν μεγαλοπρέπειαν εἰς τὴν λαμπρότητα ταύτην. Ὁ δὲ ἀσθενὴς κάλαμός μου ἐπιθυμεῖ μόνον ν' ἀπεικονίσῃ τὰς πρὸ ἐνὸς ἔτους ἐν πανσελήνῳ τινι νυκτὶ ἐντυπώσεις μου, ἃς σήμερον ἀναπολῶ.

Κανονοβολισμοὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἀνήγγελλον ὅτι ἄρχεται τὸ Ραμαζάνιον, ὁ ἔννατος μὴν τῶν Τούρκων καθ' ὃν νηστεύουσι, καὶ τὸ Βαϊράμ, τὸ Πάσχα τῶν Τούρκων, διαρκοῦν τρεῖς ἡμέρας. Βαϊράμ σημαίνει ἑορτήν. Ἡ νύξ ἔλαμπε σχεδὸν, ὡς ἂν κατῆλθε νηρηὶς μετὰ κέρατος πλήρους ἀπαστραπτόντων ἀστέρων, καὶ ὅτι διέχυσε τούτους εἰς τὰς χιλιάδας τῶν χρυσοκεράτων πλοίων ἀπὸ τῶν μεγαλειτέρων ὑπερποντίων ἀτμοπλοίων μέχρι τοῦ μικροτάτου καϊκίου.

Διὰ ν' ἀπολαύσω δὲ κάλλιον τὸ θέαμα, ἀνῆλθον μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐπὶ τινος καϊκίου. Ἐκαθήσαμεν ἐπὶ τῶν ἀπάλων προσκεφαλαίων, καὶ ἐταλαντευόμεθα ἡρέμα ὑπὸ τῶν θαλασσιῶν κυμάτων, ἐνῷ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν περιεπλανῶντο ἐπὶ τῶν μαγευτικῶν φωτιζομένων ἀκτῶν τοῦ Τοπχανέ μέχρι τοῦ Βουγιουκδερέ. καὶ ἐλούοντο ἐπὶ τῶν ἐπαργύρων ὑπὸ τῆς πανσελείνου ὑδάτων. Ἀφεγγές πλοῖον πλησιάζει πρὸς ἡμᾶς βραδέως καὶ δίκην φάσματος. Αἶφνης ἀστράπτει εἰς ἀστήρ ἐπὶ τῶν ἀρμένων του, εἶτα ἕτερος, τρίτος ἀκολουθεῖ τὸν δευτερον, καὶ ἐν μιᾷ στιγμῇ ὁλόκληρον τὸ πλοῖον μετὰ τῶν ἱστῶν καὶ ἱστιῶν του ἀπαστράπτει ἐκ φωταυγείας. Οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν ἔτι περισσότερον κατεθαμβώθησαν ὅποταν ἀριστερόθεν ἰδωμεν ἀνερχομένην ἐκ τοῦ τζαμιῦ Noustralié δέσμην φωτεινὴν. Εἶναι τὸ σημεῖον ὅτι ὁ Παδισάχ ἐπέρανε τὴν προσευχὴν του ἐν τῷ τζαμίῳ, καὶ ὅτι ἐπιστρέφει οἰκαδε. Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἅπαντα τὰ πλοῖα παρὰ χωροῦσι θέσιν εἰς μέγα καϊκίον. Εἵκοσι ἄνδρες ἐνδεδυμένοι διὰ λεπτοῦ καὶ διαφανοῦς ὑφάσματος κινουσι τοῦτο πρὸς τὰ ἐμπρός. Αἱ χρυσαὶ καὶ λευκαὶ αὐτῶν κῶπαι λάμπουσιν εἰς τὰς ἀκτίνας τῆς σελήνης, ὑπὸ δὲ τὸν ἐρυθροῦν καὶ χρυσοῦν θυσσανωτὸν οὐρανίσκον ἀναπαύεται ἐπὶ μεγάλου προσκεφαλαίου ἐξ ἐρυθροῦ ὀλοσηρικοῦ ὁ Κύριος τῆς ὅλης αὐτῆς μεγαλοπρεπείας. . . Οὐδὲν σημεῖον καταγγέλλει ἐπὶ τῆς ἀνιάρχς αὐτοῦ μορφῆς, ὅτι ἅπαντα αὕτη ἡ λαμπρότης οὐδὲ κατὰ ἐν χιλιοστιμόριον τῷ ἐπροξένησε τέρψιν τινά, ὅσην ἡσθάνθημεν ἡμεῖς ἀμφοτέροι οἱ μικροί.

Μόλις ἐξηφανίσθη ὁ Σουλτάνος, πάραυτα χίλια ἀνερχόμενα πολύχρσα βεγγαλικὰ φῶτα μεταβάλλουσι τὴν νύκτα εἰς ἡμέραν. . .

Ἐὰν παρατηρήσετε κατόπιν τὴν ὑπὸ τῆς νυκτὸς εἰσέτι περιβαλλομένην, καὶ εὐθὺς εἶτα ὑπὸ τῆς φωταυγείας τῆς ἡμέρας ἀκτινοβολοῦσαν ἀκτὴν τῆς Προποντίδος, μετὰ τῶν ἐκ κυπαρίσσω ἀλσῶν τῆς, τῶν ἐκατὸν τζαμιῶν καὶ τῶν χιλίων εὐμήκων μιναρέδων, τὰς ἐπὶ τῶν ἱστῶν σειομένας παμπληθεῖς σημαίας, τοὺς πρασίνους γηλόφους, τὰ ὀρχούμενα στενὰ καϊκία καὶ μεγάλα ἀτμόπλοια, τότε δικαίως θ' ἀνακράξητε μετὰ τοῦ δαιμονίου Γκαῖτε :

Θέλεις τοῦ ἔαρος τὰ ἄνθη,
Θέλεις τοῦ θέρους τὰς ὁπώρας,
Θέλεις πᾶν ὅ,τι θέλγει τ' ὄμμα,
Τὴν γῆν καὶ τ' οὐρανοῦ τὸ δῶμα,
Μ' ἐν ὄνομα νὰ ἐξυμνήσης;
ὦ Βόσπορε σὲ προσφωνῶ
Κι' οὕτω τὰ πάντα ἐξυμνῶ.¹

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι τινες, οὓς ἐνῷ γνωρίζομεν καὶ παρακολουθῶμεν ἐπὶ πολλοὺς ἐνιαυτούς, ἀδυνατοῦμεν ἐν τούτοις νὰ πείσωμεν ἑαυτούς, ἂν εἰς τὴν τῶν μωρῶν ἢ εἰς τὴν τῶν κακῶν μοῖραν δέον νὰ ὑπαγάγωμεν. Αἶφνης ὁμως ἐκ τινος πράξεώς των—ἦν, οὐδὲ ὁ ὡς κόκκον συνάπεως, νοῦν ἔχων ἄνθρωπος ἡδύνατο νὰ πράξῃ—καθιστῶσιν ἡμῖν τόσον καταφανῆ τὴν κακίαν των, ὥστε ὅσον καὶ ἂν φαντασθῶμεν τὴν καρδίαν των ἀγαθὴν, ἀδύνατον ν' ἀποδώσωμεν τὸ σφάλμα εἰς τὴν κεφαλὴν των.

Βελάνδος.

Ὁφείλομεν νὰ ἐπιμελώμεθα, ὅπως αἱ ἀφροσύναι καὶ τὰ σφάλματα τοῦ ὄχλου, μὴ καθίστανται ἡμῖν πρόξενά μίσους, ἀλλὰ γέλωτος· προτιμώτερον δὲ νὰ μιμώμεθα τὸν Δημόκριτον ὡς πρὸς τοῦτο ἢ τὸν Ἡράκλειτον. Διότι οὗτος μὲν κοινωνῶν τοῖς ἀνθρώποις εἵθιζε κλαίειν, ἐκεῖνος δὲ γελᾶν. Ὁ μὲν, ἐν ἅπασιν τοῖς ἔργοις διέβλεπεν ἀνάγκην καὶ ἀθλιότητα· ὁ δὲ, φλυαρίαν καὶ ταπεινοφροσύνην.—Ἀλλὰ φιλικώτερον εἶνε τὸ γελᾶν τὸν ἀνθρώπινον βίον ἢ τὸ κλαίειν αὐτόν. Καὶ δυνάμεθα εἰπεῖν, ὅτι ὑπηρετεῖ πλεῖον τὴν ἀνθρωπότητα ὁ γελῶν ἢ ὁ θρηνῶν. Διότι ὁ πρῶτος ἐναπολείπει ἡμῖν ποιάν τινα ἐλπίδα· ἐνῷ ὁ δεῦτερος θρηνεῖ ἀλόγως πράγματα ὧν ἀπελπίζεται τὴν βελτίωσιν. Προσέτι μεγαλοψυχίαν δεικνύει ὁ γελῶν τὰ τοῦ κόσμου ἢ ὁ θρηνῶν, ἐπειδὴ οὕτω, δῆλον ποιεῖ ὅτι πᾶν ὅσα εἰς ἄλλους, ὅντως μέγιστα φαίνονται καὶ σφοδρότατα πάθη προξενοῦσιν, αὐτῷ τόσον μικρὰ καὶ ταπεινά φαίνονται, ὥστε διεγείρουσι μόνον τὸ ἐλαφρότατον καὶ κουφότατον πάθος—τὰ δάκρυα!

Σενέκας.

1) Ἡ ἐπιτυχὴς τῶν στίχων τούτων μετάφρασις ὀφείλεται τῷ φιλότῳ μοι Γ. Σ.

Σ. Μ.